

PATNÁCT LET LIONSKÉHO OFTALMOLOGICKÉHO EDUKAČNÍHO CENTRA OČNÍ KLINIKY FAKULTNÍ NEMOCNICE KRÁLOVSKÉ VINOHRADY V PRAZE

Kocur Ivo, Kuchynka Pavel

Oční klinika FNKV a 3.LF KU Praha

Na počátku byla výzva, jak pomoci mladým očním lékařům z České republiky a okolních zemí v jejich přístupu k nejnovějším poznatkům v očním lékařství. Byla to devadesátá léta minulého století, desetiletí, které přineslo mnoho nových možností, jež byly motivací k vyrovnání úrovně oční péče s nejméně rozvinutými zeměmi světa. Oční klinika Fakultní nemocnice Královské Vinohrady začala spolupracovat s řadou zahraničních pracovišť, rozvíjely se výzkumné projekty, stáže lékařů v zahraničí a účast na mezinárodních konferencích. Pro začínající lékaře ale tyto možnosti nebyly snadno dostupné. Náklady na cestování a pobyt v zahraničí byly pro většinu z nich příliš vysoké. V rozvinutých zemích Evropy bylo ale tolik ke studiu a inspiraci. Po několika letech usilovné práce na organizaci vzdělávacích programů Forum Ophthalmologicum se zrodil plán na zřízení mezinárodního výukového centra pro oční lékařství. Kde však nalézt potřebnou podporu? Začali jsme jednat se zahraničními organizacemi, které pracovaly na rozvoji oční péče ve světě. Úsilí na přípravě a obhajobě grantových žádostí sice znamenalo tři roky systematické práce, ale vyústilo v konstruktivní spolupráci s Lionským klubem a jeho nadací SightFirst se sídlem v USA, která výsledně udělila grant ve výši téměř jednoho milionu dolarů. Ministerstvo zdravotnictví ČR a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady podpořily oční kliniku svým souhlasem na využití pozemku, který ke klinice přiléhá a německá nevládní organizace CBM přislíbila úvodní podporu vzdělávacích programů Centra. Po pětiletém úsilí bylo 21. března 2002 Lionské oftalmologické edukační centrum (LOEC) v Praze slavnostně otevřeno.

Od zahájení naší výukové činnosti jsme v LOEC zorganizovali 108 mezinárodních vzdělávacích programů, kterých se zúčastnilo 2310 mladých očních lékařů. Pět z těchto programů bylo připraveno v mezinárodní spolupráci v Rumunsku, Ruské federaci, Srbsku na Ukrajině. Programy pořádané v LOEC jsou zaměřeny na diagnostiku a léčbu nejčastějších příčin postižení zraku. Patří mezi ně diabetická retinopatie, glaukom, katarakta, věkem podmíněná makulární degenerace, zánětlivá oční onemocnění a vybraná oční onemocnění dětí včetně neurooftalmologických, strabismu a retinopatie nedonošených. Součástí vzdělávání jsou také odborné programy zaměřené na refrakci a péči o slabozraké. Vzdělávací programy jsou dvou až třídní, aby umožnily mladým lékařům účastnit se jich během víkendů. Programy jsou přístupné účastníkům z České republiky stejně jako těm, kteří jsou nominováni oftalmologickou společností dané země. V současné době k nám přijíždějí lékaři z Albánie, Bělorus-

ka, Bulharska, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Estonska, Chorvatska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Makedonie, Moldavska, Polska, Rumunsko, Ruské federace, Slovinska, Srbska a Ukrajiny. Spoluprací s mezinárodními organizacemi a díky velké oblibě vzdělávacích programů mezi mladými oftalmology se nám podařilo získat alespoň minimální finanční podporu, abychom mohli k výuce přizvat významné specialisty v jednotlivých oborech z Evropy i zámoří. Všichni vyučující pracují bez nároku na honorář v rámci akademické soudržnosti a nezištné mezinárodní podpory mladé generaci očních specialistů. Ubytování v Praze a účast ve vzdělávacích programech jsou poskytovány mladým lékařům zdarma.

Výjimečnost LOEC vidíme v napojení na programy mezinárodních organizací, které pracují v oblasti oční péče a veřejného zdraví. Je to především Světová zdravotnická organizace, která vede mezinárodní agendu v oblasti veřejného zdraví a úzce spolupracuje s ministerstvy zdravotnictví svých 194 členských zemí. Proto do klinicky orientovaných vzdělávacích programů zařazujeme sekce, které vedou účastníky nejen k rozvoji klinické práce, ale také k zapojení do národních a mezinárodních programů a spolupráce. Snažíme se podpořit jejich znalosti a schopnosti rozvíjet oční péči z hlediska veřejného zdraví a využít možností, které mezinárodní spolupráce nabízí. Vzdělávací programy jsou sestaveny tak,

Foto 1 Přístavba LOEC umožnila rozšíření klinických i výukových prostor oční kliniky FNKV a 3.LF UK Praha

aby podpořily účast očních lékařů na realizaci Globálního plánu Světové zdravotnické organizace pro rozvoj všeobecné dostupnosti oční péče ve světě, který přijalo všech 194 členských zemí. Součástí programů je diskuse o podmínkách poskytování péče v prostředí, ve kterém účastníci kurzů pracují a o možnostech, jak péči zlepšit. Účastníci jsou také přizváni k aktivnímu zapojení do diskuze a prezentaci vlastních klinických případů, které jsou pak rozebrány, včetně disku-

ze o nejvhodnějším dalším postupu. Vzdělávací programy podporují analytické myšlení v rámci diferenciální diagnostiky a stimulují diskuzi během jednotlivých sekcí. Snažíme se umožnit aktivní účast všech, a proto zařazujeme nejvýše padesát účastníků do jednoho vzdělávacího programu. Věříme, že díky stále stoupajícímu zájmu o vzdělávací programy bude možné práci Lionského oftalmologického edukačního centra do budoucna dále rozvíjet.

Foto 2 Výukové programy jsou vedeny v angličtině interaktivní formou pro skupiny kolem třiceti účastníků

Foto 3 Slavnostní otevření budovy pani Dagmar Havlovou 21. března 2002